



## PÅVERKAN OCH DELTAGANDE - EMPATI OCH VÄXELVERKAN

### **KNUT ELLER INTE KNUT**

Världen är komplicerad, men människorna måste leva tillsammans oberoende av konflikter och olika åsikter. Innehållet i konflikter i närmiljön, familjen, kompisgänget, på statsnivå eller på andra håll i världen är aldrig entydigt. Olika parter har ofta flera olika mål och orsaker till att agera och tänka som de gör. Ibland är den bakomliggande orsaken rädsla. En gemensam lösning och fred kan uppnås om alla parter vill det.

#### **VAD HANDLAR ÖVNINGEN OM**

- Tid: ca 15–30 minuter + diskussion.
- Eleverna måste tillsammans gissa om det finns en knut i ett ihoprullat rep samt bestämma vad konsekvenserna av fel svar blir.
- Både gissningen och konsekvensen måste vara ett beslut som förhandlats fram enhälligt.

#### **ÖVNINGENS MÅL**

”Knut eller inte knut” är en övning som kan användas då man vill åskådliggöra frågor gällande samarbete och problemlösning. Ifall man lyckas i instruerandet av övningen är det verkligen effektivt. Det förutsätter enhällighet mellan deltagarna och testar förhandlingsförmågan samt förmågan att kompromissa.

#### **ÖVNINGENS GÅNG:**

Sätt ett 6–8 meter långt rep i en hög på golvet utan att gruppen ser vad du gör. Om möjligt, använd ett rep i två olika färger så blir övningen mera krävande. Elevernas uppgift är att bestämma om det finns knutar eller inte på repet om man drar i båda ändorna.

Innan du låter dem undersöka repet närmare, ska du be dem tillsammans bestämma konsekvensen av en fel gissning. Konsekvensen ska vara något som hela gruppen måste göra.

Gruppens beslut ska vara enhälligt. Vanligtvis finns det en eller flera personer som har en stark åsikt i fråga om hur det är med repet. Det lönar sig att rikta uppmärksamheten mot dem.



## ATT FUNDERA PÅ EFTER ÖVNINGEN

Det kan gå så, att gruppen kommer fram till en gemensam åsikt genom att rösta. Om någon ändrade sin åsikt under röstningens gång, fråga då varför. Ifall du ifrågasätter gruppens beslut kan det till och med sluta med att hela gruppen ändrar sin åsikt.

Om någon i gruppen har en starkt avvikande åsikt och måste anpassa sig efter majoritetens beslut kan du fråga personen om hur hen skulle agera, om du nu skulle utnämna hen till gruppens ledare och gruppledarens beslut leder till den slutgiltiga lösningen.

Ofta slutar det med att gruppen väljer någon lätt konsekvens. Då deltagarna har hittat en gemensam lösning, fråga av de som ändrat sin åsikt hur hotet om en svår konsekvens skulle ha fått dem att hålla fast vid sin ursprungliga åsikt och försvara den längre. Exempelvis om alla skulle vara tvungna att betala en bot på 100 eller 1000 euro, eller om någon hade sårats om beslutet varit fel.

*Källa: Larry Riggs*